

Audi Dávid

A Katedra folyóirat története (2. rész)

A folyóirat küldetése és célkitűzései

A *Katedra* folyóirat megalapításának körülményeiről a Liliium Aurum Kiadó igazgatója, Hodossy Gyula így fogalmazott: „mindennemű állami támogatás nélkül, ám annál nagyobb szakmai támogatással, fittyet hányva a kételkedőkre, a mindent csírájában elfojtókra, a minden jóban rosszat látókra, útjára indítottuk a szlovákiai magyar pedagógusok és szülők lapját, a *Katedrát*.” (Hodossy, 2003, 5). A lap mindig is mentes volt mindennemű politikai vagy más érdekcsoporttól, csak a szakmát kívánta és kívánja kiszolgálni. (Hodossy, 2003, 5). Ezt a célt szolgálja a lap megnevezése is, ami a magyar nyelvben a hagyományhű iskolához kötődik. A görög-latin szó eredeti jelentése szószék, előadói emelvény, így magába foglalja a szabad szó, a nyitott fórum esélyét is. (Vajda, 2003, 8).

1995 szeptemberében az Andruskó Imre, Czere Gyöngyi, Csanda Gábor, Holtzei Árpád, Kovács László, László Béla, Liskai Béla, Mészáros Péter összetételű szerkesztőbizottság a következőképpen fogalmazta meg a folyóirat küldetését: „A *Katedrának* tekintélyes lappá kell válnia. Olyan lappá, amelynek hasábjain megtisztelő a megjelenés, s amelynek álláspontjai, értékeit hazai oktatásügyünk szellemi vezérfonalává válnak. Erre nemcsak a szlovákiai magyar oktatásügynek, hanem az egész magyarságnak nagy szüksége van.” (A *Katedra* szerkesztőbizottsága, 1995, 4). A szerkesztőbizottság ezenkívül részletesen közölte a lap pedagógiai célkitűzéseit is:

- A *Katedra* havilap a szlovákiai magyar oktatásügy fórumává kíván válni.
- Szeretné betölteni a pedagógiai lapok megszűnésével keletkezett űrt.
- Egy szakszerű, aktuális lappá kíván formálódni.
- Segíteni szeretné a magyar iskolák oktatási- és nevelőmunkáját.
- Szellemi műhelyt akar teremteni a pedagógusok számára.
- Véleményformáló szerepet kíván betölteni.
- Össze akarja fogni a szlovákiai magyar pedagógusokat. (A *Katedra* szerkesztőbizottsága, 1995, 4).

A szerkesztőbizottság világosan kijelölte a mindenkori szerkesztők feladatát és hatáskörét is. Legfontosabb feladatként a lap hatáskörébe tartozó tantárgycsoporton belüli publikációk felügyeletét emelték ki, melynek értelmében a szerkesztők jogkörébe tartozik az egyes írások alkalmasságának megítélése, lapszámokba történő besorolása. A szerkesztő felelőssége továbbá, hogy a lapnak megnyerje, publikálásra ösztönözze az adott tantárgy legjobb pedagógusait. A szerkesztőbizottság tagjai ezenfelül elkötelezik magukat a lap népszerűsítésének, a *Katedra* Napokon belül pedig rendszeres bemutatásának is. (A *Katedra* szerkesztőbizottsága, 1995, 4).

Az első korszak: 1994. február–1995. április (13 szám)

A Vajda Barnabás által első korszaknak nevezett időszakban, az 1-2. évfolyamban a *Katedra* a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség havilapjaként jelent meg Dunaszerdahelyen. A folyóirat főszerkesztője Hodossy Gyula volt, szerkesztője pedig H. Kubik Katalin. Az akkori számaiban nem volt teljesen egyértelmű a lap pedagógiai irányultsága. Ahogy azt Vajda Barnabás a tanulmányában írja, ebben az időszakban inkább „tájékoztató jellegű népművelő-nyelvvédő cserkészlapnak lehet(ett) nevezni.” (Vajda, 2003, 8).

Az első évfolyam 1994. februári első száma 16 oldalon jelent meg. Az első és az utolsó oldal színes, a többi fekete-fehér volt. Külalakja egy iskolaiújságra emlékeztetett, formailag az egyszerűség és rendezettség jellemezte. Az alcímében a „Tájékoztató és tanító” mondat szerepelt. Az első oldalon Babits Mihály *Ritmus a könyvről* című versét és a tartalomjegyzéket olvashatták az olvasók. Ebben a számban 12 rovat kapott helyet, mégpedig: a *VK Program* (a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség Vezetőprogramja), a *Nevelés*, a *Párkapcsolatok*, a *Csemadok – Hírek*, a *SZMAT* (információ a Szlovákiai Magyarok Anyanyelvi Társaságáról), a *Néprajzi hírvivő* (A Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaság rovata), a *SZMF* (a Szlovákiai Magyarok Folkloárszövet-

sége), a *Liliium Aurum* (bemutatták a kiadót és kiadványait), a *Mozaik* (közlemény, vezetési stílusok, tájékoztató egy induló rádióműsor-sorozatról), a *Felhívások, közlemények* (meghívó egy lelki gyakorlatra), a *Cserkészek* (meghívó a leánycserkészek találkozó-jára) és a *Hírek, hirdetések* (A Szóttes Kamara Néptáncgyűttes fellépései, Tiszamenti Gyermekszínház II. Találkozója 1994).

Ez az időszak lényegében a kezdetleges nehézségekről, a megfelelő szakemberek megtalálásáról szólt. (Vizi, 1994, november, 14). A lap tájékoztató jellege mellett azonban már ekkor is foglalkozott neveléseméleti problémákkal, valamint a rendszerváltozás után szerveződő kulturális csoportok és szervezetek problémáival is.

Az első lapszámokra reflektálva többen is elégedetlenségüket fejezték ki a pedagógia és a cserkészmozgalom „kombinációját” illetően, azonban a *Katedra* a jövőbeli szerkezetét éppen a cserkészszövetség kérésére kidolgozott módszertani programnak köszönheti. Ez a program magában foglalta a magyar történelem, a természetismeret, a népzene, a pedagógia, a pszichológia és a vallás-erkölcs elvárásrendszerét. A programot neves szakemberek dolgozták ki: Ág Tibor, Tuba Lajos, Uher Rudolf, Csáky Károly, Hojsza Zoltán, Ajpek Gabriella és Bordás Sándor. Vajda Barnabás szerint a lap azáltal, hogy kifejtette a cserkészszövetség eszmei programját, tágitotta az akkor még nagyon fiatal közeleti demokrácia határait, és egy követhető erkölcsi mércével szolgált olvasóinak. (Vajda, 2003, 8-9).

(folytatjuk)

Felhasznált irodalom

■ Hodossy Gyula: „A vállalás vállalása”. In: Repertórium 1994–2003. Szerk. Kulcsár Ferenc. Liliium Aurum Könyv- és Lapkiadó, Dunaszerdahely, 2003, 5.

■ Vajda Barnabás: „*Katedra* 1994–2003 – Tanulmány a folyóirat első tíz évéről”. In: Repertórium 1994–2003. Szerk. Kulcsár Ferenc. Liliium Aurum Könyv- és Lapkiadó, Dunaszerdahely, 2003, 7–18.

■ Vizi Andrea: Kedves olvasóink! In: *Katedra*, 1994/november, 14.

■ A *Katedra* szerkesztőbizottságának szabályzata, 1995. szeptember, kézirat